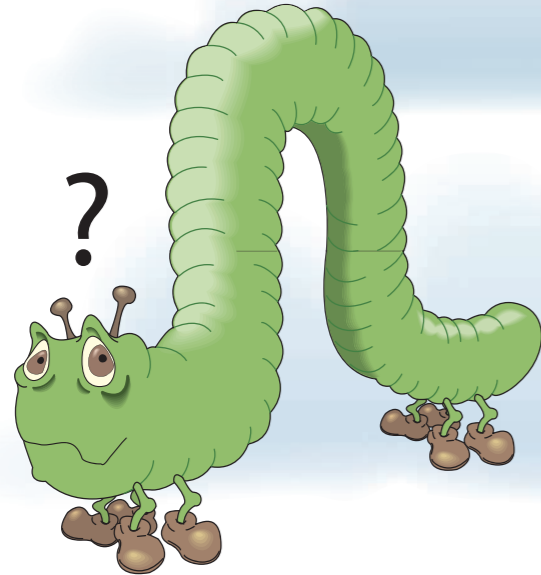

Jeg skulle bare...

Denne brosjyren er utarbeidet av Samarbeidsforumet "Jeg skulle bare..." som er sammensatt av flere organisasjoner innenfor landbruket og arbeidslivet. Forumets overordnede mål er å redusere ulykker i landbruket og å bedre arbeidsmiljøet for de som arbeider i bransjen.

Brosjyren henvender seg spesielt til deg som jobber i landbruket, dette inkluderer jordbruk, skogbruk, hagebruk, husdyrhold og planteproduksjon.

Her vil du finne svar på hvor du kan henvende deg dersom du har spørsmål eller har innspill som kan være med på å sikre arbeidsmiljøet for flere innen landbruket. Vi håper at brosjyren vil være til god hjelp for deg!

Jord- og skogbruk er fortsatt den mest ulykkesbelastede næringen i Norge. Det ble registrert hele 16 dødsulykker i 2005. Fallulykker, trefelling og arbeid med traktorer og maskiner preger stadig ulykkesbildet. Totalt har 71 personer omkommet fra og med 2000 og 226 personer siden 1990.

For å redusere dette tallet er det viktig at det arbeides kontinuerlig med å forebygge/hindre at farlige situasjoner oppstår.

En god start på et slikt arbeid er å foreta en grundig gjennomgang av hva som kan forårsake skader eller ulykker på arbeidsplassen. Dermed kan du vurdere om du har tatt tilstrekkelige forholdsregler eller om du kan gjøre enda mer for å forebygge. Husk at det blir lettere å ordne opp i farlige forhold dersom du gir deg selv en tidsfrist! Du bør rette søkelyset mot blant annet fall-sikring, farlige maskiner, plantevernmidler, brann og elsikkerhet.

Finnes det vern rundt kraftuttaket på traktoren? Kan barn få tak i plantevernmidler eller andre kjemikalier? Har det vært gjennomført sakkyndig kontroll av for eksempel silotalja? Finnes det røykvarslere og brannslukingsapparater? Dersom du har låvebru, har den rekkverk? Sikker håndtering av dyr? Det er mange spørsmål som skal besvares, en del tiltak må kanskje iverksettes og noen av disse vil kanskje kreve investeringer – alt i alt en liten kostnad, men en god investering i sikkerhet. Målet er at ingen blir skadet eller syke!

Har du ansatte?

Et viktig tema i denne forbindelse vil være opplæring. Når man begynner i en jobb, har man krav på opplæring. Det gjelder både i forhold til hvordan selve jobben skal gjøres, og også hvilke spesielle regler som må følges av sikkerhetsmessige hensyn. Dersom arbeidstaker skal bruke arbeidsutstyr som krever særlig forsiktighet ved bruk, må denne opplæringen være dokumentert.

Arbeidstaker har plikt til å medvirke ved gjennomføringen av de tiltak som settes i verk for å skape et sunt og trygt arbeidsmiljø. Men husk at du som arbeidsgiver vil være både juridisk og økonomisk ansvarlig dersom ulykken er ute!

Innen landbruket er det etter hvert flere som benytter seg av utenlandsk arbeidskraft. Her finnes en rekke bestemmelser som må oppfylles, blant annet lønns- og arbeidstidsbestemmelser, samt krav om arbeidsavtaler.

“Den gamle vedkløyveren er enhåndsbetjent, og han kan derfor bruke ei hånd til å støtte vedkubben. Plutselig vrir den ene kubben på seg, og han griper godt tak rundt den for å vri den på rett vei igjen. Kløyveren er fortsatt i drift, og kutter av alle fingrene på hans høyre hånd. Han skulle bare...”

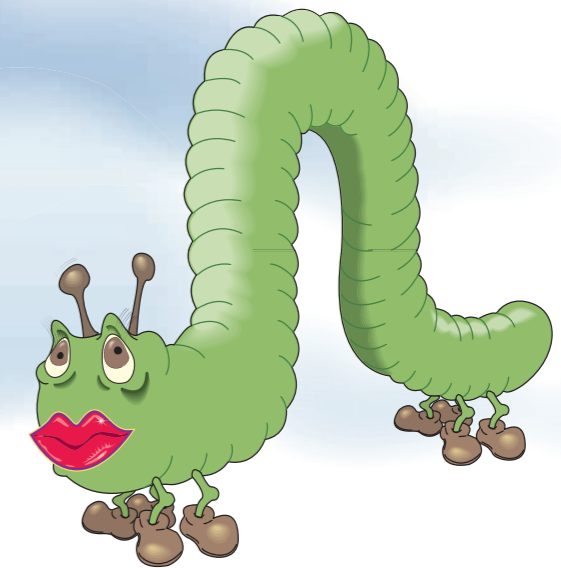
“Under arbeidet med å legge nye takplater på fjøset, mister den ene arbeideren fotfestet. Han faller forbi stigen, treffer frontlasteren der stigen står og videre ned på bakken og omkommer momentant. Han skulle bare...”

Arbeidsplassen - en lekeplass for barn?

Har du tenkt på at arbeidsplassen også i mange tilfeller er en lekeplass for barn?

Små barn er ikke i stand til å avgjøre hvilken retning en lyd kommer fra og har derfor vanskelig med å passe seg for lyd-kilden. De er også ofte intenst opplukt av leken og følger ikke så godt med på hva som skjer rundt dem. Det er derfor viktig at de voksne må tenke gjennom alle situasjoner som kan oppstå, og sette i verk tiltak for å hindre at farlige situasjoner oppstår.

“De hadde tatt opp poteter og hun skulle skynde seg å losse så de rakk et lass til før det ble mørkt. Hun tok snarveien bak huset og kjørte direkte på sønnen som lekte med traktoren sin i veien. Hun skulle bare...”

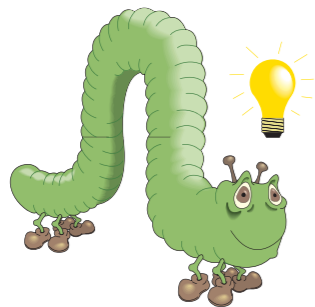
Forskning og forsikring

Flere institusjoner, deriblant universiteter og høyskoler, driver aktivt med forskning rettet mot forskjellige tema i landbruket. Tema som er tatt opp er blant annet kornstøv og arbeidsinnvandring. Resultatene av denne forskningen er oftest tilgjengelig på nettsider.

Flere forsikringsselskap har satt spesielt fokus på verdien av forebyggende arbeid, og har også etablert egne landbruksavtaler. Disse gir gode rabatter dersom det gjøres tiltak for å redusere ulykker og sykdom.

Ta ansvar!
Tenk helse, miljø og sikkerhet
på egen arbeidsplass

Hvem kan du henvende deg til?

KVALITETSSYSTEM I LANDBRUKET-KSL

KSL er et felles løft som alle landbrukets organisasjoner står bak. Det betyr at foredlingsbedrifter, rådgiverorganisasjoner, faglag og representanter fra det offentlige i fellesskap bestemmer de lange linjene og prinsippene for arbeidet med Kvalitetssystem i landbruket.

LANDBRUKETS HMS-TJENESTE

Landbrukets HMS-tjeneste er en forebyggende helse-, miljø- og sikkerhets-tjeneste (HMS-tjeneste) for landbruket, som eies av Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

NORSK GARTNERFORBUND

Norsk Gartnerforbund (NGF) er den eneste faglige- og næringspolitiske organisasjonen spesielt for norsk gartneri og hagebruk.

GJENSIDIGE

Gjensidige Forsikring er Norges største skadeforsikringselskap med en gjeldende markedsandel på 32,1 prosent. Eierformen som gjensidig selskap innebærer at konsernet eies av sine kunder.

NORGES BONDELAG

Fagorganisasjonen for bønder i Norge som har som mål å "samle alle som er, eller kjenner seg knyttet til bondeyrket, fremme felles saker, trygge landbruket og ivareta bygdens økonomiske, sosiale og kulturelle interesser."

NORGES BYGDEKVINNELAG

NBK/Bygdekvinnelaget er en partipolitisk nøytral organisasjon som arbeider for kvinnenes og bygdens interesser både nasjonalt og internasjonalt.

NORSKE LANDBRUKSTJENESTER

NLT er ein medlemsorganisasjon for alle avløsarlagene og landbrukstjenestene over heile landet. De har som primærmål å skaffe kvalifisert arbeidskraft og sørge for ordnede lønns- og arbeidsforhold.

NORGES BYGDEUNGDOMSLAG

Norges Bygdeungdomslag har til formål å samle all ungdom som er interessert i bygdesamfunnet i den hensikt å ivareta og fremme bygdene og ungdommen sine interesser.

NORSK BONDE OG SMÅBRUKARLAG

Norsk Bonde- og Småbrukarlag har som formål å fremme de faglige, kulturelle, sosiale og økonomiske interessene til folk i jordbruket.

SKOGEIERFORENING

Skogeierforeningene Glommen og Viken er interesseorganisasjoner for skogeiere organisert som et andelslag..

ARBEIDSTILSYNET

Arbeidstilsynet er en statlig etat, underlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Etatens oppgave er å føre tilsyn med atvirksomhetene følger arbeidsmiljølovens krav. Utlendingsloven og allmenngjøringsloven gir Arbeidstilsynet ansvar og myndighet i forhold til tilsyn med lønns- og arbeidsvilkår for utenlandske arbeidstakere.

KSL MATMERK
Tollbugata 32
0157 Oslo
Tlf: 22 05 47 00
Faks: 22 17 23 11
E-mail: ksl@ksl.no
www.ksl.no

LANDBRUKETS HMS-TJENESTE
Thornesvei 3A, 3616 Kongsberg
Postboks 120, 3602 Kongsberg
Tlf: 32 29 90 30
Faks: 32 72 01 45
E-mail: hk@lhms.no
www.lhms.no

NORSK GARTNERFORBUND
Schweigaardsgt. 34 F, 0191 Oslo
Tlf. 23 15 93 50
Fax. 23 15 93 51
E-mail: ngf@gartnerforbundet.no
www.gartnerforbundet.no

GJENSIDIGE
Drammensveien 288, 0283 Oslo
Postboks 276, 1326 Lysaker
Sentralb.hovedkontor: 22 96 80 00
Telefaks: 22 96 92 00
Telefon kundesenter 03100
www.gjensidige.no

BONDELAGET
Landbrukets Hus,
Schweigaardsgate 34 c
Postboks 9354 Grønland, 0135 Oslo
Telefon: 22 05 45 00
Faks: 22 17 36 68
E-mail: bondelaget@bondelaget.no
www.bondelaget.no

NORGES BYGDEKVINNELAG
Pb. 9358 Grønland
0135 Oslo
Tlf: 22 05 48 15
www.bygdekvinnelaget.no
E-mail: postnbk@bygdekvinnelaget.no

NORSKE LANDBRUKSTJENESTER
5476 Mauranger
Tel: 53 48 22 80
Fax: 53 48 22 71
E-mail: post@n-lt.no
www.nam.no

NORGES BYGDEUNGDOMSLAG
Schweigardsgate 34 E
Grønland, Pb. 9377
0135 Oslo
Tlf.: 22 05 48 10
E-mail: post@bygdeungdom.no
www.bygdeungdom.no

NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG
Øvre vollgt 9, 0158 Oslo
Sentralbordet er åpent hverdager fra kl 0900 til kl 1500.
Telefon sentralbord: 24 14 89 50
Telefaks: 24 14 89 51
E-pmail: post@smabrukarlaget.no
www.smabrukarlaget.no

GLOMMEN SKOG BA,
Grindalsveien 3, Pb. 1329,
2405 Elverum
Telefon: +47 62 43 53 00
E-mail: firmapost@glommen.skog.no
www.glommen.no

VIKEN SKOGEIERFORENING
Serviceboks 50, 3504 Hønefoss
Tlf: 32 10 30 00
E-mail: epost@viken.skog.no
www.viken.skog.no

MJØSEN SKOGEIERFORENING
Postboks 84
Kirkegata 70
2601 Lillehammer
Telefon: 61 26 30 00
www.mjosen.no

ARBEIDSTILSYNET
Besøksadresse:
Statens hus,
Prinsensgate 1, Trondheim
Postadresse:
Statens hus, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 97 00
Telefaks: 73 19 97 01
Arbeidstilsynet - 815 48 222
www.arbeidstilsynet.no

Jeg skulle bare...

*Den forulykkede brukte traktor med påmontert halmutkaster. Rotoren stanset og mannen gikk ut av traktoren for å få rotoren i gang igjen, uten å skru av tenningen. Med hånden inne i halmutkateren begynte plutselig rotoren å fungere igjen. Mannen ble dratt inn og fikk blant annet store kuttskader i hodet og døde av skadene.
Han skulle bare...*

